

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z PRZYRODY I GEOGRAFII

Nauczyciel – Szymon Sieklucki

Przedmiot - przyroda i geografia

Klasy IV, V, VI, VII, VIII

Rok szkolny 2024/2025

Przedmiotowe zasady oceniania z przyrody i geografii są zgodne z WO obowiązującym w Szkole Podstawowej nr 28 w Zabrze.

1. Uczeń jest zobowiązany przynosić na każdą lekcję zeszyt, podręcznik (zeszyt ćwiczeń) i przybory szkolne (długopis/pióro, kredki, linijkę, ołówek).
2. Uczniowie wypowiadają się na lekcji w kolejności wskazanej przez nauczyciela.
3. Kartkówki i odpowiedzi obejmują materiał z maksymalnie ostatnich 3 lekcji, mogą, ale nie muszą być zapowiedziane przez nauczyciela.
4. Uczeń może być nieprzygotowany do zajęć jeden raz w półroczu (w przypadku 1 godziny tygodniowo) lub dwa razy (w przypadku 2 godzin w tygodniu, IV i VII klasy).
5. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych to powinien ją napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
6. Przy poprawianiu prac klasowych i pisaniu jej w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena jest wpisywana do dziennika.
7. Nauczyciel przekazuje uczniowi ustny komentarz do wystawionej oceny.
8. Prace pisemne nauczyciel sprawdza w ciągu tygodnia i są one do wglądu przez rodziców podczas zebrań lub konsultacji.
9. Szczegółowe informacje o sposobie oceniania uczeń otrzymuje na pierwszej lekcji przyrody/ geografii i zapisuje je w zeszycie.
10. Istnieje możliwość poprawy oceny częściowej z przedmiotu, w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni od daty jej otrzymania.
11. Ocena na koniec półrocza nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych.
12. Uczeń może poprawić proponowaną ocenę na koniec roku szkolnego, przystępując do pisemnego sprawdzianu z zakresu materiału przerobionego na danym poziomie edukacyjnym, w wyznaczonym przez nauczyciela terminie.
13. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej na I półroczu uczeń jest zobowiązany poprawić ją w II półroczu, w wyznaczonym przez nauczyciela terminie.
14. Uczeń może poprawić ocenę (o jeden stopień), jeżeli po wcześniejszych ustaleniach z nauczycielem poprawi wszystkie prace pisemne obowiązujące w danym półroczu (sprawdziany, testy, kartkówki) na co najmniej 7 dni przed wystawieniem oceny. Wyniki tej poprawy muszą dawać podstawy do podwyższenia uczniowi oceny.

Formy aktywności

1. Ocenie podlegają następujące formy aktywności:
  - a) klasówki, będące podsumowaniem danej partii materiału, zapowiadane z przynajmniej tygodniowym wyprzedzeniem;
  - b) odpowiedzi ustne i kartkówki, obejmują materiał 3 ostatnich lekcji;

- c) prace dodatkowe, gdzie uczeń rozwiązuje zadania lub problemy o podwyższonym stopniu trudności (forma nieobowiązkowa);
- d) aktywność ucznia będąca wyrazem jego zaangażowania na lekcji
- e) Za aktywność na lekcji uczeń otrzymuje w zaszytym „+” za 5 „+” jest ocena bardzo dobra. Za brak aktywności na zajęciach uczeń otrzymuje „-” za 3 „-” jest ocena niedostateczna.

Narzędzia pomiaru

Formy aktywności:	Częstotliwość w półroczu:
1. Prace klasowe (1 h.)	1-3
2. Kartkówki (10-15 min)	2-3
3. Odpowiedź ustna	1-2
4. Dodatkowo: aktywność ucznia na lekcji indywidualnie prace dodatkowe	

ZASADY USTALANIA OCENY OKRESOWEJ I ROCZNEJ

Ustalając ocenę na koniec półroczu brane są pod uwagę wszystkie oceny zdobyte przez ucznia. W pierwszej kolejności bierze się pod uwagę oceny z prac klasowych, odpowiedzi i kartkówek, a w drugiej oceny z aktywności i zadań dodatkowych.

KRYTERIA OCENIANIA Z PRZYRODY i GEOGRAFII

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy (zapis kompletny, czytelny...)
- bierze czynny udział w lekcji,
- zawsze jest przygotowany do lekcji,
- uzyskuje oceny celujące i bardzo dobre z pracy na lekcji, aktywności i sprawdzianów,
- doskonale opanował wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania oraz potrafi je przetwarzać i wykorzystywać do rozwiązywania problemów,
- samodzielnie poszerza informacje, wykonuje projekty, doświadczenia, obserwacje i prezentuje je na forum klasy,
- rozwija swoje zainteresowania przedmiotowe na zajęciach pozalekcyjnych (np. przygotowując się do konkursów),
- reprezentuje szkołę w konkursach szkolnych i pozaszkolnych (olimpiadach, turniejach wiedzy...) i odnosi w nich sukcesy.

OCENA BARDZO DOBRA

Ocenę bardzo dobrą uzyskuje uczeń, który:

- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy (zapis kompletny, czytelny...)
- bierze czynny udział w lekcji,
- jest zawsze przygotowany do lekcji,
- uzyskuje oceny bardzo dobre i dobre z pracy na lekcji, aktywności i sprawdzianów,
- opanował umiejętności i wiadomości objęte programem nauczania w stopniu wysokim, ale czasem pojawiają się u niego problemy w przetwarzaniu zdobytych umiejętności i wiadomości w sytuacjach nowych, nietypowych,
- rozwija swoje umiejętności na pozalekcyjnych zajęciach,

- bierze udział w szkolnych konkursach.

OCENA DOBRA

Ocenę dobrą uzyskuje uczeń, który:

- stara się starannie prowadzić zeszyt przedmiotowy,
- bierze czynny udział lekcji,
- sporadycznie zdarza mu się być nieprzygotowanym do zajęć,
- uzyskuje oceny dobre i dostateczne z pracy na lekcji, aktywności i sprawdzianów,
- dobrze opanował umiejętności i wiadomości objęte programem nauczania, ale potrafi je wykorzystać tylko w sytuacjach typowych,
- wykazuje zainteresowanie udziałem w zajęciach dodatkowych.

OCENA DOSTATECZNA

Ocenę dostateczną uzyskuje uczeń, który:

- prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- sporadycznie bierze udział w lekcji,
- dość często jest nieprzygotowany do lekcji,
- uzyskuje oceny dostateczne i dopuszczające z pracy na lekcji, aktywności i sprawdzianów,
- słabo opanował wiadomości i umiejętności określone w programie nauczania i ma trudności w przetwarzaniu ich i wykorzystywaniu w sytuacjach typowych.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocenę dopuszczającą uzyskuje uczeń, który:

- prowadzi zeszyt przedmiotowy, ale zapisy w nim nie są kompletne lub czytelne,
- bardzo często nie bierze udziału w lekcji,
- notorycznie jest nieprzygotowany do lekcji,
- uzyskuje oceny dopuszczające i niedostateczne z pracy na lekcji, aktywności i sprawdzianów,
- opanował w stopniu minimalnym umiejętności i wiadomości wynikające z programu nauczania i wykorzystuje je tylko i wyłącznie w sytuacjach typowych oraz przy dużej pomocy nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela, potrafi rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności,
- wykazuje chęć nadrobienia braków i zaległości, przychodzi na dodatkowe zajęcia w wyznaczonych terminach.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Ocenę niedostateczną uzyskuje uczeń, który:

- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,
- nie odrabia zadań domowych,
- notorycznie jest nieprzygotowany do lekcji,
- bardzo często nie wykazuje żadnej aktywności na lekcji,
- unika zajęć, na których zaplanowane są sprawdziany lub testy,
- otrzymuje oceny niedostateczne ze sprawdzianów, testów i kartkówek,
- nie opanował wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania, które są niezbędne do dalszego kształcenia przedmiotowego,
- nie potrafi rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie wykazuje chęci nadrobienia braków i zaległości, pomimo ofiarowanej pomocy nauczyciela, nie przychodzi na dodatkowe zajęcia w wyznaczonych terminach.

Wymagania edukacyjne z przyrody dla klasy 4

- opisuje sposoby poznawania przyrody, podaje różnice między eksperymentem, doświadczeniem a obserwacją,
- stosuje zasady bezpieczeństwa podczas obserwacji i doświadczeń przyrodniczych,
- rozpoznaje składniki przyrody ożywionej i nieożywionej w najbliższej okolicy szkoły
- wskazuje w terenie składniki środowiska antropogenicznego w najbliższej okolicy,
- opisuje przebieg linii widnokręgu, wymienia nazwy kierunków głównych,
- wyznacza kierunki główne za pomocą kompasu,
- odczytuje informacje z planu i mapy, posługując się legendą,
- wymienia składniki pogody i podaje nazwy przyrządów służących do ich pomiaru (temperatura powietrza, zachmurzenie, opady i osady atmosferyczne, ciśnienie atmosferyczne, kierunek wiatru)
- odczytuje wartości pomiaru składników pogody, stosując właściwe jednostki,
- prowadzi obserwacje składników pogody, zapisuje i analizuje ich wyniki oraz dostrzega zależności,
- podaje przykłady zastosowania termometru w różnych sytuacjach życia codziennego wyjaśnia zależność między wysokością Słońca a długością i kierunkiem cienia,
- opisuje zmiany w położeniu Słońca nad widnokręgiem w ciągu doby i w ciągu roku,
- odróżnia organizmy samożywne i cudzożywne, podaje podstawowe różnice w sposobie ich odżywiania się, wskazuje przystosowania w budowie organizmów do zdobywania pokarmu,
- wymienia i opisuje czynniki warunkujące życie na lądzie oraz przystosowania organizmów do życia,
- opisuje zasady zdrowego stylu życia (w tym zdrowego odżywiania się),
- wymienia układy budujące organizm człowieka: układ kostny, oddechowy, pokarmowy, krwionośny, rozrodczy, nerwowy i podaje ich podstawowe funkcje,
- wskazuje na planszy, modelu i własnym ciele układy budujące organizm człowieka oraz narządy zmysłów
- opisuje zasady bezpiecznego zachowania się podczas występowania niebezpiecznych zjawisk pogodowych (burzy, huraganu, zamieci śnieżnej),
- podaje zasady zachowania się i udzielania pierwszej pomocy w wypadku ugryzienia, użądlenia, oraz spożycia lub kontaktu z roślinami trującymi,
- rozpoznaje rośliny trujące oraz zwierzęta jadowite i inne stanowiące zagrożenie dla życia i zdrowia,
- wyjaśnia, co to są uzależnienia, podaje ich przykłady i opisuje konsekwencje; uzasadnia, dlaczego nie należy przyjmować używek i środków energetyzujących oraz zbyt długo korzystać z telefonów komórkowych,
- rozróżnia wody stojące i płynące, podaje ich nazwy oraz wskazuje naturalne i sztuczne zbiorniki wodne,
- określa warunki życia w wodzie (nasłonecznienie, zawartość tlenu, opór wody) i wskazuje przystosowania organizmów (np. ryby) do środowiska życia,
- podaje nazwy warstw lasu, porównuje warunki abiotyczne w nich panujące; rozpoznaje podstawowe gatunki roślin i zwierząt żyjących w lesie oraz przyporządkowuje je do odpowiednich warstw lasu; wymienia zasady właściwego zachowywania w lesie,
- rozpoznaje pospolite grzyby jadalne i trujące, opisuje znaczenie grzybów w przyrodzie i dla człowieka.